

?

?

?

101

**PITANJE KOJE TREBA
POSTAVITI
PRE NEGO ŠTO SE VENČATE**

Prvo poglavlje

Upozorenje - nikada ne stupaj u brak sa "strancem"

Ovo nije knjiga o braku ili o tome kako se pripremiti za venčanje. To je nešto drugačije od toga. Osmišljena je da vam pomogne da odgovorite na pitanje: "Da li je ovo osoba koju želim da prihvatim kao bračnog partnera? Da li je ovo osoba sa kojom želim da budem veren i kao sledeći korak da se s njom venčam?"

Tokom mojih godina savetovanja, čuo sam toliko ljudi kako kažu: „Osoba sa kojom sam sklopio brak nije bila ista ona sa kojom sam bio na medenom mesecu. Kao da se promenila preko noći. Šta se dogodilo?“

Odgovor je jednostavan. *Sklopili ste brak sa strancem*. Bilo je ili udvaračke obmane, ili naivnosti ili nije postavljano dovoljno pitanja. I zato se mnogi brakovi raspadaju. Zato je ova knjiga i napisana – da bi ti dala neka od pitanja na koja su ti potrebni odgovori sada, a ne kasnije, da bi doneo mudru odluku.

Pretpostavimo da imaš dovoljno novca za kupovinu novog automobila. Odeš u auto tržni centar gde ima 16 prodajnih mesta sa automobilima svih marki, modela, boja, i cena. Ulaziš na plac, parkiraš se i došetaš do ovog automobila "sjajnog izgleda". To je model koji je bio u prethodnom vlasništvu tj. što znači korišćen. Ali stvarno ti se sviđa kako izgleda i miriše, a unutra je i udobno. Ima jako dobru opremu, uključujući GPS.

Prodavac dolazi i pita da li može da ti pomogne. Ti odgovaraš da: "Sigurno možete. Želim da kupim ovaj auto."

„Odlično. Šta biste želeli da znate o njemu?“

„Da znam? Šta tu ima da se zna? Video sam ga. Sviđa mi se. Hoću da ga kupim – hajde da napravimo ugovor.“

„Pa naravno, ja to mogu da uradim. Imate li pitanja u vezi sa njegovim ranijim vlasnikom, opremom, pređenom kilometražom ili GPS-om? A pošto smo ga nedavno preuzeli, nismo mu čak ni cenu odredili. Zar ne želite da znate koliko košta?“

"Ne baš. Sve što znam, jeste da želim da ga kupim. Hajde da sredimo papirologiju!"

Da li bi kupio auto na ovaj način? Sumnjam. Skoro je i smešno postaviti ovo pitanje. U tom slučaju ušao bi slepo u tu kupovinu. Ne, naravno da bi postavljao pitanja. To je preveliko ulaganje i ne želiš da napraviš grešku koja će te skupo stajati.

Međutim, mnogi ljudi koji donesu odluku da se vere rade to isto. Ne postavljaju dovoljno pitanja. Oni vole ono što vide i to je sve što ih interesuje. Na kraju krajeva, postavljanje pitanja nije baš romantično i možda ti se neće dopasti odgovori.

Činjenica je, međutim, da ćeš u jednom trenutku otkriti odgovore na svoja pitanja. Ako ih postaviš pre nego što kažeš: „DA“, može ti pomoći da doneseš odluku, uštedeće ti nepotrebnu bol u srcu ili potvrditi pravac ka kome ideš. Što veću količinu informacija imaš, to će biti bolje i pomoćiće ti da doneseš dobru odluku.¹

Želim da ti pomognem da izbegneš veridbu sa strancem. Da, bolno je doživeti kraj veze. Ali je još bolnije raskinuti veridbu. Nadamo se da će ti ova pitanja pomoći da kažeš: „DA, zaista poznajem ovu osobu i osećam se prijatno da idem dalje“, ili „Drago mi je što sam sada postavio ova pitanja, tako da ne nastavljam sa ovom vezom dalje. Vreme je da krenem dalje“.

Bolje sada nego kasnije!

Jedno od glavnih pitanja koje bih želeo da razmotrite jeste: "Kako je vaše poznanstvo?" Da, poznanstvo. Džefri Larson, u svojoj odličnoj knjizi "Treba li ostati zajedno?" opisao je to ovako:

«Ja definišem nečije poznanstvo kao kombinaciju toga koliko dobro poznajete svog partnera (dubina znanja) i koliko dugo poznajete svog partnera (širina iskustva) pre braka. Odnos između poznanstva i kasnijeg bračnog zadovoljstva je jednostavan: što duže i bolje poznajete nekoga pre braka, veća je verovatnoća bračnog zadovoljstva. To je zato što duže upoznajete nekoga pre braka – obično – bolje ga poznajete, shvatate i razumete prednosti i slabosti vas kao para.»²

Većina sledećih pitanja i misli, međutim, dolazi od onih koji su svoje odgovore otkrili nakon što su se venčali. Bili su šokirani, zgroženi i osećali su se prevarenim. Mnoga pitanja su direktna i grubla. Možda misliš: "Ne bih to mogao da pitam!" Možda si neodlučan, ali zašto? Možda misliš da ćeš uvrediti svog partnera, ili možda misliš da ovo izgleda tako neromantično ili možda ne želiš da čuješ njegov odgovor (neznanje nije blaženstvo) – ili se možda brineš, šta ako mi on/ona postavi ista pitanja? Da, tvoj partner bi trebalo da ti postavi ista pitanja.

Možeš ga pitati i otkriti odgovore sada, ili ga ne pitati i otkriti odgovore kasnije. To je tvoj izbor. U ovom uvodu naći ćeš sugestije i smernice brojnih ljudi. Dok ih čitaš, mogu zvučati kao upozorenja. Ona, to i jesu. Nema drugog načina da se to kaže. Ona su uputstva za oprez. Možda to bolje zvuči. Ovi resursi su prikupljeni iz mog dugogodišnjeg savetovanja u odnosima.

Ne ignoriši crvene zastave

Jedan moj prijatelj ima posebno snažnu izjavu o svom iskustvu sa zabavljanjem. Delio sam to na mnogim sastancima i ljudi smatraju da je to neverovatno pronicljivo. Zamolio sam ga da podeli nekoliko najvažnijih iskustava. Verujem da ono što sledi može biti od velike pomoći svakome ko se zabavlja.

«U potrazi za savršenim partnerom, trebalo mi je dosta vremena da otkrijem da tamo negde zaista ne postoji takvo stvorenje. Sve je u stepenu kompromisa – mogu li da živim sa ovim, ili mogu da prihvatim ono, i tako dalje? Kada pronađem onu koja najviše odgovara svim mojim kriterijumima i parametrima, onda je pitanje, da li ću ja odgovarati njenim? Izuzetno je teško pokušati pronaći nekoga gde se čini da se svi zupčanici uklapaju na svoje mesto bez mnogo brušenja.

Mislim da jedna od činjenica koju sada smatram neprocenjivim u zabavljanju jeste svo iskustvo koje sam prikupio tokom godina iz različitih situacija. Došao sam do tačke sada u svojim 40-ima kada osećam da konačno znam neke od odgovora na pitanja koja nisam ni znao da postavim u svojim 20-im ili 30-im. Ali do danas, još uvek dodajem i ažuriram svoju listu pitanja.

Ako postoji bilo kakav savet koji bih mogao da dam svakom ko traži svog idealnog partnera, to je sledeći: Postavljajte pitanja bilo kome sa kim izlazite i čuvajte njihove odgovore u svojoj bazi podataka (memoriji) da vidite da li su odgovori i dalje u skladu sa njihovim postupcima. Ako vam se čini da je nešto kao «crvena zastava», suočite se s tim i ne dozvolite da sklizne kao da to „nije tako nešto veliko“. Interakcija sa prijateljima druge osobe (na grupnim skupovima), na primer na kampuovanju ili skijanju, ili igranju zajedničke igre. Ako je moguće, provedite vreme sa roditeljima te druge osobe (i ako se pojavi neka crvena zastavica, nemojte je ignorisati, jer je njihovo dete proizvod njihovog okruženja). Ako postoje načini da vidite kako će se druga osoba nositi sa situacijama pod pritiskom, stavite je u takvu situaciju (na ovaj način možete da vidite koliko je fleksibilna ili može biti, i kako će izdržati pod pritiskom). Izgradite pravo prijateljstvo, budite aktivni, molite se zajedno, proverite, imate li slične vrednosti i interesovanja na određenim područjima, upoznajte greške druge osobe i proverite da li ih možete prihvatiti, gledajte kako se ponaša prema svojim kućnim ljubimcima i nastavite da ih intervjuišete sve do poslednjih trenutaka pre braka.

I koliko god teško izgledalo, ako vam taj unutrašnji glas govori da pravite grešku, barem zastanite i poslušajte to. Budite voljni da isključite ili barem stavite sve na čekanje dok se ne razjasne problemi u vezi - sve do dana venčanja. Osećam da bih radije bio veoma posramljen i naneo bol oboma tako što bih stavio stvari na čekanje - ili odustao od veze sve do poslednjih dana pre venčanja - nego da se usudim, da uđem u brak i budem ljut i živim u očaju do kraja života. Zašto se udati/oženiti kada možda duboko u sebi znaš da nešto nije uredu, ili da male smetnje postaju velike, ali ne znaš kako da se suočiš sa njima? Zašto se udati/oženiti samo zato što se bojiš da bi mogao povrediti drugu osobu sukobljavanjem s njom? Mnogo toga će isplivati na površinu kroz predbračno savetovanje. Znajte unapred da neki ljudi mogu da maskiraju ili sakriju nešto o sebi. Ako ne postavljate konkretna pitanja, možda će druga osoba u sebi misliti: „Ako nije pitana, nije ni lagala“.

Dok se osvrćem na svoje zabavljanje tokom godina, shvatio sam koliko sam zaista bio naivan što nisam ni pokušavao da saznam koja pitanja treba da postavim, ili misleći da zaista nemam pravo da postavljam određena pitanja sve dok nisam ušao dublje u vezu. Postojala su neka pitanja koja mi nisu ni pala na pamet da moram da ih postavim "hrišćaninu/ki". Pretpostavio sam da se on/a nikada ne bi bavio/la nečim što bi bilo očigledno pogrešno. ***Nikad ništa ne pretpostavljaj!***

To su bile reči mudrosti koje su pomogle mnogim ljudima.

Ako morate da razgovarate o tome...

Drugom prilikom, moj prijatelj je rekao, dok sada razmišljam o šest meseci zabavljanja sa veoma lepom ženom i razmišljam o našem prvom sastanku, sada shvatam da je trebalo da sledim svoje instinkte i da nisam trebao imati drugi sastanak. Iako je bila fina, privlačna i volela je da radi mnogo toga u čemu uživam, ipak sam shvatio da moram sebe nagovarati da imam još jedan sastanak sa njom, a zatim još jedan. Postalo nam je lepo da se sastajemo, ali nešto je nedostajalo, a ja jednostavno nisam mogao da odredim ono što je nedostajalo do sada. To su bili zdrav razum i nedostatak osetljivosti za moje potrebe! Trebalo mi je toliko vremena da shvatim šta sam podsvesno sumirao na prvom sastanku - a da to nisam shvatio. Možda deo mene samo sporo dolazi do ovih zaključaka dok drugi deo mene već zna ishod. Ipak, želeo sam da ovoj osobi pružim priliku nasuprot moje sumnje... I tako, šest meseci kasnije, otkrio sam da stanje nije ništa drugačije nego u prvih nekoliko sati – osim što sam sada izgubio šest meseci svog života, koje ne mogu nikada povratiti.

Nadao sam se jer smo imali mnogo toga zajedničkog, sve će se na kraju zajedno srećno završiti. Naravno, neke stvari su bile dobre, ali budući da sam sada mogao da se osvrnem unazad i vidim celu sliku, tih nekoliko dobrih osobina i kvaliteta je bilo kao da se zadovoljim mrvicama sa tanjira kada sam mogao i trebao da provedem isto toliko vremena tražeći negde drugde pun tanjir. Jednom sam dobio sjajan savet koji bi mi uštedeo mnogo vremena i energije u ovom slučaju - ***ako se morate nagovoriti da kupite neku stvar, verovatno je nećete iskoristiti.*** Dakle, ako se ove misli prenesu na zabavljanje, ako moram da se nagovaram na drugi ili treći sastanak, verovatno neće uspeti ni na duži rok. Nastaviću da tražim onog sa kojim ne moram da pričam o drugom ili trećem sastanku. (Znam da će uvek postojati izuzetak od pravila... ali lepo je bar imati pravilo kojeg se treba pridržavati).

Siguran sam da nisam jedini koji se našao zarobljen u ovoj dilemi, i nadam se da će ove misli nekome uštedeti dragoceno vreme u potrazi za pravom osobom.

Stvarni potencijal?

Ponekad se nađemo u malo drugačijoj situaciji od one u kojoj je bio moj prijatelj. Nagovaramo sebe na veridbu jer vidimo šta bi naš partner mogao da postane. Ovo neće uspeti jer je to veza sa malim potencijalom. Tvoj partner nije ono što želiš da bude ili ono čemu si se nadao, ali ti otkrivaš da razmišljaš,“ ali on/ona ima tako veliki potencijal!“

Razmotri sledeće takve odnose:

- Možda on nije ono što tražiš na duhovnom području. Ali ti misliš da bi Gospod zaista mogao da učini čuda sa njim.
- Možda mu malo nedostaje ambicija i želja da napreduje. Ali on samo čeka pravu priliku da se dokaže. (To je potcenjivanje)
- Možda tvoj partner po tebi ima prečesto emocionalne izlive. Ali moći ću da mu pomognem da se izbori sa tim besom i depresijom. Nije važno što ti njegovi prijatelji kažu da su promene raspoloženja uvek bile prisutne i da su sve intenzivnije kako godine prolaze. (Pazi!)
- Možda način na koji tvoj partner gleda na suprotni pol izgleda ne odražava dubinu vaše veze. Ali kada se venčamo, on će imati oči samo za mene i nikog drugog. (Da li ozbiljno tako misliš?)
- Možda je način na koji on upravlja svojim finansijama pomalo zastrašujući, posebno sa svim tim kreditnim karticama. Ali ti misliš, siguran sam da će se naučiti odgovornosti kada se venčamo. U stvari, zar nije ponudio da otvori zajednički tekući račun i kreditnu karticu sa tobom kako biste vas dvoje naučili da bolje sarađujete u finansijskom smislu? (To će za tebe biti pravo iskustvo da naučiš – kako se dolazi do bankrota! (Da li zaista očekuješ da će brak stvoriti čudo?)
- Možda on ne komunicira mnogo ili ne deli sa tobom emocije. Ali ti racionalizuješ, kako bi mogao izaći iz te nasilne, alkoholne, nefunkcionalne pozadine? Upoznao si njegove roditelje i oboje su slučajevi iz udžbenika mentalnog zdravlja. Vremenom očekuješ da popuniš sve te praznine za svog partnera i on će postati celovita ličnost. (Naravno, ni od tebe možda neće ništa ostati.)
- Možda je razlog zašto je išao iz veze u vezu taj što se niko nikada nije dovoljno brinuo o njemu, istinski ga prihvatao ili ga podsticao da duhovno raste. Kada ga uključim u moju crkvu i proučavanje Biblije trebalo bi da se vidi razlika.

Ako veruješ u sve ove mogućnosti, onda problem nije druga osoba. Znaš ko je... TI!

Pre svega, ne možeš preoblikovati, prepraviti i rekonstruisati drugu osobu do ovog stepena. Ne možeš izvaditi zlato iz rudnika koji je napunjen olovom. Video sam ljude u ovakvim brakovima. Na kraju su frustrirani i kritični, osećajući se izdani i beznadežno zarobljenim. Mole se, mole, viču i prete svom partneru, ali bezuspešno.

Zašto bi se neko zavaravao do ovog stepena? Neki ljudi se osećaju pozvani da budu reformatori - vole da preoblikuju druge ljude, ili bar pokušavaju. Nažalost, prilično kasno shvate da je to nemoguće.³

Svakog jutra na doručku

U knjizi *There Goes the Bride-Making Up Your Mind, Calling It Off and Moving On*, dati su sledeći predlozi. Molimo vas da ih pažljivo razmotrite:

- "Ako imate pomešana osećanja u vezi sa veridbom, nemojte se veriti! Morate biti sigurni. Ako se zaručite, oslušajte svoja osećanja, posebno ako osećate nesigurnost ili strah, ili jednostavno da je nešto loše. Ove pojave ne bi trebalo da budu prisutne."
- "Veridba je ozbiljan korak. Slušajte ove reči: 'Zabavljanje je jedno, ali potpisivanje da do kraja života budete u braku trebalo bi da natera svakoga da razmisli. Izazov je odlučiti da li patite od prehlade koju ste dobili u vrtu ili od onoga što ja zovem „smrznuta stopala“ – mnogo ozbiljnija bolest."
- „Nemojte se osećati pod pritiskom da se zaručite ili da uđete u brak jer vaš biološki sat otkuca-va sve brže i brže. Kao što je jedna žena rekla da je pogrešila što je bila verena. Napunila sam trideset godina i taj rok trajanja utisnut na mojem čelu je blistao tako jako da me je zaslepio od svih znakova upozorenja.“
- „Ako razmišljate o tome da svoj život posvetite nekome do kraja života, identifikujte o čemu se ne može pregovarati. Nemojte to raditi naknadno. Razmotrite sve ono o čemu se ne može pre-govarati:
Ako vas partner fizički povredi, nemojte nastaviti. To neće biti bolje.
 - Emocionalno zlostavljanje je teže identifikovati, ali može uključivati nedostatak poštovanja, kontrolu itd.
 - Da li te druga osoba stavlja ispred želja svojih roditelja ili ga kontrolišu roditelji? Biblijsko u-čenje o tome da se napusti majka i otac uključuje kako emocionalno tako i fizički.
 - Ne planirajte da će brak rešiti vaše trenutne probleme. On će samo još dodati i one koji će se pojaviti. Radite na tome da ih popravite sada, ali ako ne možete da ih popravite...
 - Ako se osećate da vas nešto sprečava u onome o čemu pričate i ne možete sada da iznesete svoje potrebe i brige, to se neće poboljšati. Probajte nove pristupe sada, a ne kasnije.
- Zapamtite, venčanje je uzbudljivo, ali traje samo jedan dan, a brak traje celog života. *Da li je ovo osoba koju želite da vidite svakog jutra za stolom, za vreme doručka?*⁴

Crvena svetla

Postoje i drugi znakovi upozorenja o vezama koji se ne zasnivaju na poznavanju druge osobe. Neki su samo očigledne smernice zdravog razuma, ali previše ljudi voli da misli, ja sam izuzetak. Izuzeci postoje samo u našim mislima.

Pogledajte sledeće tačke. To su pokazatelji da brak nije najbolji pravac za vas u ovom trenutku:

- ◆ Da li pitaš: „Jesi li zaista siguran da me voliš?“ uvek iznova i iznova? To je pokazatelj niskog samopoštovanja. Savetovanje bi bilo bolje od braka.
- ◆ Ako većinu vašeg vremena karakterišu svađe i nesporazumi koji se nikada ne rešavaju, brak će ih pogoršati.
- ◆ Ako planirate da živite zajedno pre braka, nemojte. To šteti vašim izgledima za trajan brak.
- ◆ Ako je tvoj partner kao roditelj sa kojim se ne slažeš, zašto bi želeo da se oženiš tom osobom?
- ◆ Ako je tvoj partner zainteresovan za tvoja interesovanja i aktivnosti, ali onda reaguje na to da troši vreme na njih, ovo neće biti bolje u braku.
- ◆ Ne ženi se samo radi seksa. Samo fizička intimnost neće održati brak zajedno. Potrebna vam je i emocionalna, društvena, duhovna, intelektualna i rekreativna intimnost.
- ◆ Kako se osećaš ako provedeš dan sa partnerom samo u druženju i razgovoru? Ako je to nepodnošljivo, zašto ste zajedno?
- ◆ Ako se nisi oporavio/la od prethodne veze, nisi spreman/na za novu.
- ◆ Ako tvoj partner ima zavisnost i nije u programu odvikavanja, ti ne možeš biti njegov terapeut. A obećanja o promenama nisu osnova za brak.
- ◆ Ako ste vas dvoje potpuno suprotni, ono što vas sada oduševljava verovatno će vam kasnije stvoriti muku i bol.⁵

Možda ste nakon čitanja ovih informacija još više uvereni da je veridba ono pravo što treba da učinite. Predivno! Ili, možda sada dovodite u pitanje svoju vezu. U svakom slučaju, postavite ova pitanja pre nego što nastavite.

Nadam se da će vam odgovori dati smernice o tome da li treba da nastavite vezu ili ne. To je njihova svrha. Sva ova pitanja treba naglas da postavite vašem potencijalnom partneru. Odgovori mogu biti usmeni ili pismeni, a ostavio sam vam malo prostora za beleške. Toplo vam preporučujem da odvojite dovoljno vremena za promišljenu diskusiju. Nakon pitanja, ponudio sam neke predloge kako da lakše odgovorite. (Ako ste ranije bili u braku, obavezno popunite odeljak na kraju knjige, jer vam to može dati uvid u vašu budućnost i razumevanje sadašnjeg partnera.) Ovo bi trebalo da bude proces „dolaženje do onoga“. «poznajem te», kako pesma kaže. Nadam se da ćete uživati u učenju više o sebi i svom partneru.

Drugo poglavlje

101 pitanje koje treba postaviti

1. Šta ti olakšava da budeš otvoren/a i ranjiv/a, a šta ti otežava?

Odgovori na ova pitanja su mapa puta. Prvo, može li tvoj partner biti ranjiv? Da li si video/la znake da može? Želiš da odgovoriš na način da se on oseća opušteno u tvom prisustvu i da ne činiš ništa da mu staviš blokadu na putu. Pruži mu priliku. Možda je ovo prva sigurna veza koju je iskusio. Ako se ovde ne može pojaviti ranjivost i otvorenost, kako se to može dogoditi u braku?

2. Šta te najviše plaši ili brine o braku? Šta si uradio/la da rešiš ove probleme?

Strahovi su normalni, ali da li su realni? Odakle potiču? Za njih mogu postojati dobri razlozi ili su samo zamišljeni. Da li je tvoj partner ikada razgovarao sa nekim o ovim strahovima kako bi stekao uvid i smirio se? Ako ne, ohrabriti ga na to bio bi pozitivan korak. Bolje je da ih prepoznaš i da se suočiš sa njima sada nego da ih čuješ prve bračne noći, „Oh, uzgred budi rečeno“.....

3. Ako biste se venčali, na koji način biste održali zdravu „međuzavisnost“? U čemu biste zavisili jedni od drugih i za šta biste preuzeli ličnu odgovornost?

Možda nikada nisi razmatrao/la ovo kao deo braka. „Mi“ ne znači da gubite svoju individualnost. Biće i zajedništva i odvojenosti. Treba razgovarati ko šta radi za koga i šta radi za sebe. Granice postoje i u braku. To je kao međa imanja. Jasno postavlja vaše emocionalne i lične granice. Ako neko pređe granicu, osećate se povređenim. Granice vas definišu i štite.

4. Opiši kako si bio/la vaspitan/na kao dete. Ako budeš imao/la decu, u kojoj meri će tvoje vaspitanje biti isto i kako će se razlikovati od onoga što si ti doživeo/la?

Postoje li velike razlike u stilovima vaspitanja između tebe i tvog partnera? Da li bi ti odgovaralo njihova pozadina i šta mogu učiniti? Iako mnogi kažu: „Ja neću nikada vaspitati svoju decu kao što sam ja bio vaspitan“, mi se često vraćamo na način na koji smo odgajani. Očekujte da se neki obrasci ponavljaju osim ako se ne preduzmu određeni koraci za donošenje promena. Koliko je svako od vas provodio vreme sa decom? Koje si knjige o roditeljstvu pročitao/la? Nije kasno da počneš i sada da čitaš .

5. Koji su pet razloga zbog kojih bi osoba želela da provede ostatak svog života sa tobom, a tri razloga zašto ne bi?

Ovo promišljeno i lično pitanje pomaže ti da saznaš koliko dobro tvoj partner poznaje sebe. Postoje li razlozi koje biste imali da budete zajedno ili ne? Odgovori bi mogli da izazovu neke proširene diskusije. Možeš li predvideti njihove odgovore? Ako možeš, dobro poznaješ svog partnera. Još jedna misao - ako nema odgovor na poslednji deo pitanja, budi oprezan/na.

6. Šta si naučio/la iz svojih prethodnih veza što će te učiniti boljim partnerom za nekoga u ovom trenutku?

Svaka veza može biti iskustvo učenja. Neke to čini mudrijim, dok druge čini opreznima. Obrati pažnju da li odgovori u osnovi okrivljuju drugu osobu. Da li je tvoj partner saznao više o suprotnom polu ili o sebi u ovim prethodnim vezama? Šta bi on uradio/la drugačije u vašoj vezi?

7. Opiši svoje duhovno putovanje u proteklih deset godina, uključujući svoje uspone i padove.

Možda niko od vas nikada nije razmišljao o ovome ili ga zacrtao. Vreme je da to učinimo. Šta je izazvalo tvoje padove? Šta je doprinelo tvojim usponima? Postoji li obrazac za takve reakcije? Gde biste voleli da budete u narednih deset godina i šta bi trebalo da uradite da biste to ostvarili?

8. Koje su tri najživopisnije uspomene kojih se možeš setiti od rođenja do 18. godine?

Bilo da su sećanja pozitivna ili negativna, ko su bili značajni ljudi koji su bili uključeni? Kako su ta sećanja oblikovala tvoj život kao osobe? Ono što smo mi danas je odraz naših prošlih iskustava.

9. Danas slušamo mnogo o kompatibilnosti. Šta ti ovo znači?

Kompatibilnost znači biti sposobni da živimo zajedno u skladu ili da se dobro slažemo. To znači biti složni, dobro usklađeni. To takođe znači spajanje tako da poboljšava vezu, umesto da ometa sposobnosti svakog partnera. Par treba da poradi na kompatibilnosti u svim oblastima svog odnosa. Oni koji postanu kompatibilni imaju određene karakteristike ili veštine koje im pomažu da razviju kompatibilnost: fleksibilni su, tolerantni su, prilagođavaju se i menjaju. Nema drugog načina.

10. U kojoj meri smatraš da je način na koji oboje komunicirate sličan, a po čemu je različit? Šta za tebe znači fraza „*naučite da govorite jezik svog partnera*“?

Svako ulazi u vezu sa svojim jezičkim stilom, rečnikom i načinom govora. Neki govore predugo, a neki koncizno. Neki kao lutalice (menjaju temu, ne završe misao do kraja, ili izbegavaju temu), a neki do kraja, direktno u temu. Ništa nije pogrešno, samo drugačije. Ljudi uživaju i najbolje komuniciraju sa onima koji su dovoljno fleksibilni da govore jezikom razumljivim partneru. Kako bi bilo da usvojiš novi koncept? Razmisli o tome.

11. Kada se osoba uda/oženi, prekida vezu zavisnosti i odanosti prema roditeljima. Ako se u-daš/oženiš, šta će od ovoga biti najteže prekinuti i zašto?

Kada osoba prekine vezu zavisnosti, to znači da ne zavisi od roditelja u materijalnoj ili emocionalnoj podršci. Istraživanja pokazuju da oni koji su ovo obavili pre braka imaju veće šanse da njihov brak bude sve bolji. Prekidanje zavisnosti znači prenos prioriteta sa roditelja na supružnika. (Usput, da li je svako od vas sposoban da živi više od 2000 kilometara daleko od svojih roditelja? I to se može dogoditi.)

12. Da li ti je lako ili teško da se moliš sa osobom sa kojom si u vezi? Ako jeste, i koji su razlozi?

Molitva je osnova za intimnost u vezi. Zajednička molitva izgrađuje druge dimenzije intimnosti. Autor i psihijatar dr Pol Turnije kaže: „Samo kada se muž i žena zajedno mole pred Bogom, pronalaze tajnu istinske harmonije, razlike u njihovim temperamentima, njihovim idejama i ukusima, obogaćuje njihov dom umesto da ga ugrožavaju. Neće biti više pitanja o tome da jedan nameće svoju volju drugome, ili da drugi popušta zarad mira. Umesto toga, oni će zajedno tražiti Božju volju, koja će jedina obezbediti da svako bude u potpunosti u stanju da razvija svoju ličnost.“⁶

Otvorene veze (linije) prema Bogu su uvek i otvorene veze (linije) jedan prema drugome. Osoba ne može biti istinski otvorena za Boga, a zatvorena za svog bračnog druga. Zajednička molitva, posebno, smanjuje osećaj takmičenja u braku, a istovremeno pojačava osećaj upotpunjenosti.⁷

13. U kojoj meri si štediša ili rasipnik kada je novac u pitanju?

Važno pitanje! Ako je on/ona štediša, u kom stepenu? Da li postoji obrazac za ceo život? Šta očekuješ od osobe sa kojom ćeš se venčati? Ako je ona/on osoba koja troši, kako reaguje na one koji štede? Šta je sa obrnutom situacijom? Razgovarajte o ovome unapred, inače bi moglo da dovede do katastrofe.

14. Kako se tvoj odnos sa Isusom Hristom promenio od kada si u sadašnjoj vezi?

Postoji nekoliko mogućnosti. Možda nije bilo promene. Ostalo je isto. Da li je to zbog veze ili je to tipičan način ponašanja? Ili se moguće umanjio? Da li je to zbog veze ili se tvoj partner sam duhovno bori? Nadamo se da ćete oboje rasti i duhovno ohrabrivati jedan drugog.

15. Opiši kako je izgledao tvoj život pre nego što si upoznao svog sadašnjeg partnera. Opiši kakav si bio pre nego što si upoznao svog sadašnjeg partnera.

Promene će se desiti u svakom od vas u vezi. Neke su zdrave, a neke nezdrave. Zdrave promene uključuju usklađivanje i prilagođavanje. Nezdrave zapravo menjaju osobu kakav si sada. Ako tvoji prijatelji i porodica kažu: „Nisi više osoba koja si bio pre nego što si stupio u vezu sa ---“, moraš da saznaš šta oni time misle.

16. Snovi i težnje su veoma važni. Neka tvoj partner napiše svoj odgovor na „Ako se udam/oženim, ja bih...“ Dovrši ovu frazu deset puta.

Odgovor tvog partnera na ovu frazu je prozor u njegove snove za sadašnjost i budućnost. To može otkriti informacije koje nikada ranije nisi čuo/la - možda ćeš biti šokiran/na, oduševljen/na, iznenađen/na ili umiren/na onim što čuješ. Biti u braku treba da poboljša i obogati tvoj život, a ne da ga na bilo koji način obuzdava ili ograničava.

17. Koja su pitanja o meni koja si oduvek želeo da pitaš, ali nikada ih nisi postavio?

Ovo bi moglo postati veoma lično. To je dobro. Možda ćeš biti iznenađen. Iznad svega, nemoj se braniti ili uvrediti. Zahvali svom partneru na pitanjima. Možda ćeš želeći da odmah odgovoriš ili razmisliš o pitanjima neko vreme. I još jedna misao – zašto ova pitanja nisu ranije postavljena? Da li je to zato što tvoj partner ima tendenciju da bude neodlučan ili rezervisan, ili zato što oseća da neće biti dobro primljen? To je nešto o čemu treba razmisliti.

18. Šta misliš, koje su Božje namere za brak?

Evo nekih misli o braku iz Svetog pisma:

„Tako Bog stvori čoveka na svoju sliku, na sliku Božiju stvori ga; muško i žensko stvori ih.“ (1.Mojs. 1,27). Brak je ogledalo Božjeg lika.

"Bog ih je blagoslovio i rekao im: 'Rađajte se i množite se, napunite zemlju i vladajte njome. Vladajte ribama morskim i pticama nebeskim i svakim živim stvorenjem što se miče po zemlji'" (1.Mojs. 1,28). Brak ima svrhu da umnoži Božansko nasleđe.

"Gospod Bog reče, nije dobro čoveku da bude sam. Da mu načinim druga prema njemu;" (1.Mojs. 2,18}. Brak je da se međusobno dopunjujemo.

Bog je odlučio da otkrije deo onoga ko je On i Njegov karakter kroz naše veze. U stvari, brak nam daje sliku o tome kakav je Bog. To je definitivno sveta zajednica.

19. Kakva su tvoja uverenja o predbračnim ugovorima?

Bračne zajednice bez venčanja obično odražavaju nedostatak poverenja, kao i nepotpunu posvećenost. Kada se venčate, morate da uđete u brak širom otvorenih očiju, ali sa namerom da budete zajedno dok vas smrt ne rastavi.

20. U vašoj vezi, koji deo davanja sebe ti je problem ?

Neki su u stanju da lakše daju sebe, dok je za druge to izazov i obaveza. Mnogi odnosi nisu uravnoteženi jer jedan daje sve, a drugi samo uzima. Ovo nije zdravo. Mora postojati balans. Nekima je teško dati svoje vreme ili novac. Drugima je teško da dele ličnu imovinu, prijatelje ili pažnju. Da, to je čudno pitanje, ali je to pitanje koje treba istražiti.

21. Kakav je tvoj stav prema pornografiji i u kojoj meri je to ikada bio deo tvog života? Od kada to datira?

Zavisnosti od pornografije je problem. Većina ljudi danas je naišla na meku ili tvrdu pornografiju iz radoznalosti ili nehotice zbog pogrešnog procenjivanja filmova. Odluka da se ovo nastavi uništiće brak. Ako se tvoj partner bori sa pornografijom, preporuči mu da odmah potraži pomoć a nije dovoljno obećanje da će to učiniti „kasnije“.

22. Da sam ja lekar i da mi opisuješ svoju istoriju bolesti, šta bi to obuhvatalo? (Nesreće, hospitalizacije, bolesti bilo koje vrste uključujući i HIV/AIDS, sifilis, herpes ili druge.)

Neki ljudi su bili šokirani kada su saznali ove informacije nakon što su se venčali. Tada se osećaju prevarenima. Neka stanja mogu ograničiti rađanje dece ili mesto gde će se živeti. Svi smo fizički nesavršeni. Shvatite to sada. Mnogi ljudi stupaju u brak znajući za ograničenja svog partnera i u potpunosti ih prihvataju.

23. Ako ti je nešto zaista smetalo u vezi sa mnom, kako bi mi to izrazio?

Problem je način na koji izražavamo zabrinutost jedni za druge. Način kako se kaže je jako bitan. Ako se osećaš napadnutim, verovatno ćeš se braniti. Neki nastoje da prećute svoja osećanja i brige, ali ona se mogu akumulirati, a kasnije često dođe do eksplozije. Solomonove izreke nam daju neke smernice:

„Ko krije prestupe svoje, neće biti srećan; a ko priznaje i ostavlja, dobiće milost.“ (Priče Solom. 28,13).

„Zlatne jabuke u srebrnim sudovima jesu zgodne reči.“ (Priče Solom. 25,11).

„Ko čuva usta svoja i jezik svoj, čuva dušu svoju od nevolje.“ (Priče Solom. 21,23).

24. Šta bi oni iz tvojih ranijih veza rekli o tebi? Šta si naučio od njih?

Ako su drugi bili dosledni u onome što su rekli o tvom partneru, da li je to bilo pozitivno ili negativno? Ako čuješ sve pozitivno ili sve negativno, raspitaj se o područjima koja ti nisu rečena. Da li kod svog partnera vidiš iste osobine, sklonosti ili kvalitete? Nadamo se da je svaka veza bila iskustvo iz kojeg smo mogli naučiti najbolje, a ne izopačen pogled o osobama suprotnog pola.

25. Šta te brine o mojoj ličnosti i životu u ovom trenutku?

Ako čuješ: „Oh, ništa me ne brine, savršen si“, ljubav je zaista slepa. Ako čuješ: "Pa, sada kada si pitao/la...", a tvoj partner nastavlja i nastavlja, zašto ste još uvek u vezi? Nekoliko zabrinutosti može biti samo deo procesa prilagođavanja. To se zove iskustvo rasta. Razgovarajte o tome.

P.S.

Ako stalno slušaš od tvog partnera pritužbe i brige o tome kakav si, ti si u vezi sa nekim ko želi da te menja. On takođe može biti i perfekcionista. U svakom slučaju, veridba ili brak neće biti prijatni.

26. Kako se tvoj odnos sa Bogom promenio u poslednjih pet godina? Kako se odnos tvog partnera sa Bogom promenio u poslednjih pet godina?

Da li je došlo do rasta? Da li je duhovni deo života tvog partnera na čekanju? Da li se smanjio? Šta je pročitao? Da li je prisustvovao nekim konferencijama? Kakva je njegova uključenost u rad crkve? Koja pitanja ima o Bogu? Kakav je njegov molitveni život? Ovo su mnoga pitanja, ali su veoma važna. Jeste li vas dvoje zajedno čitali hrišćansku knjigu? Ako ne, divno je započeti čak i sada.

27. Kako biste romantičnost održali ako biste se venčali?

Ono što jednoj osobi izgleda romantično, drugoj možda nije. Tvoj partner može imati nekoliko ideja, ali one možda neće zapaliti tvoju vatru. Važno je otkriti u kojoj vrsti romantičnosti svako od vas uživa - to će vas usmeriti kako da održite plamen ljubavi u životu. I usput, to se neće dogoditi tek tako. Mora postojati posvećenost da se to dogodi. I pomaže da pogledaš svog partnera u oči i da mu svaki dan kažeš „volim te“.

28. Za kojih pet navika ti je drago što ih imaš i pet za koje bi želelo da ih nemaš?

Svako ima neke navike ili načine ponašanja. Da li su vaši isti ili sličani? Kako doživljavaš svog partnera? Možeš li živeti sa njim? Možeš li ga prihvatiti? Da li želi da ti pomogne „da se otaraših onih navika koje mu se ne sviđaju?“ Navike koje vam sada smetaju samo će se pojačati nakon braka.

29. Ko su ljudi u tvom životu koji su najviše uticali na tebe i na koji način?

Svi mi imamo značajne ljude u našim životima. Neki su bili mentori koji su nam pomogli da rastemo. Nažalost, ponekad smo pod disfunkcionalnim uticajima koji mogu da ometaju našu vezu. Kada identifikujemo ljude i njihov uticaj, često ono što radimo i zašto radimo dobija novo značenje.

30. Da li bi mogao da opišeš ljude u svom životu sa kojima se najlakše slažeš i sa kojima je najteže?

Koja lista je duža? Da li je tvoj partner neko ko ima ljudske veštine? Ako se borite sa drugima, da li se vas dvoje dobro slažete? Ako jeste, u čemu je razlika? Da li je tvoj partner osoba koja prihvata odgovornost za poteškoće - ili za to okrivljuje druge? Da li tvoj partner ima karakteristike slične osobama sa kojima imaš poteškoća?

31. Za deset godina, kakav bi želelo da budeš emotivno? A duhovno? Kako ekonomski? Koliku porodicu bi želeo da imaš?

Da li je tvoj partner razmišljao o ličnom razvoju? Ako je zadovoljan takvim kakav jeste, budi oprezan. Lakše je odgovoriti na poslednja dva pitanja, ali prva dva su važnija za vašu budućnost. Ako dobiješ opšte odgovore, traži konkretne.

32. Kakav je bio ekonomski nivo tvoje porodice i emocionalno okruženje kada si odrastao? Na koji način vidiš da ovo utiče na tvoj današnji život?

Da li je vaše ekonomsko stanje slično? Ako ne, navike potrošnje i očekivanja od načina života mogu biti sasvim drugačija. Kako biste ovo rešili? Emocionalno okruženje u tvojoj porodici je možda bilo pozitivno, ali kod mnogih je mešavina. Kako bi ovo uticalo na vaš brak?

33. Kada si bolestan, kako želiš da drugi reaguje prema tebi? Kada je važna osoba u tvom životu bolesna, kako ti reaguješ?

Bolest nije nešto o čemu razmišljate pre braka. Svako ima obrazac reagovanja koji je razvio tokom godina, kao i mešavinu očekivanja i potreba kada je bolestan. Mnogi sukobi su se desili zbog toga što se o tome nije razgovaralo unapred. Jedno ili oboje ćete možda morati da promenite način reagovanja kako biste zadovoljili potrebe drugog.

34. Šta ti donosi najveće zadovoljstvo u životu, i šta misliš šta je to kod tebe što Gospodu donosi najveće zadovoljstvo?

Ovo je dvosmerno pitanje. Za neke je to očigledno, dok je za druge misterija. Da li imaš problema sa tim što tvog partnera čini zadovoljnim? Možeš li videti spoljašnje dokaze o tome šta on misli čime ugađa Gospodu? Da li je to konzistentan obrazac rasta ili povremeni događaj? Ako dobiješ odgovor „ne znam“ ili „ne mogu da se setim ničega“, šta ti to govori?

35. Koje su osobine koje „mora imati“ ili „ne sme imati“ osoba sa kojom bi možda želeo/la da provedeš ostatak života?

Slušaj pažljivo. Možeš li da uporediš ovu listu sa onim ko si i šta imaš da ponudiš? Od suštinskog je značaja da se to unapred razjasni jer se ovi kvaliteti neće lako promeniti i mogu postati zahtevni. Ponekad su ove liste razumne. Ponekad nisu.

36. Šta postoji u tvome životu što nikada ne želiš da promeniš ili čega nikada ne bi mogao da se odrekneš?

Ovo pitanje ti daje uvid u vrednosti tvog partnera. Dobro je ovo znati sada. To mogu biti glavne ili beznačajne stavke. Možeš li ih prihvatiti? Da li bi oni bili problem? Da li bi mogao da živiš sa njima do kraja života? Odakle su nastale ove vrednosti? Da li su vaše vrednosti slične ili na suprotnim krajevima skale? Slične vrednosti su esencijalne za kvalitetan brak.

37. Kada bi mogao da zamoliš Isusa da promeni neku oblast tvog života, koja bi to bila oblast i kako bi želeo/la da se promeni? Koliko te dugo ovo brine?

Da li si bio svestan ovoga ili si bio iznenađen? Da li je tvoj partner ikada ranije razmišljao da zamoli Isusa za pomoć u ovoj oblasti? Ovo bi moglo da otvori zdravu diskusiju o važnosti njegovog duhovnog života, kao i da svakom od vas pruži smernice u molitvi jedan za drugog.

38. Šta te je Bog naučio u sledećim situacijama u tvom životu: neuspeh, bol, čekanje, nedostatak novca, suočavanje sa razočaranjem i kritika?

Planiraj vreme za ovu diskusiju. Nije neuobičajeno da osoba još nema dovoljno životnog iskustva da bi se neke od navedenih situacija primenile, ali s vremenom će to doći. Drugi imaju život ispunjen ovim iskustvima. Ako ti postupaš drugačije, to je u redu.

39. Kako bi ocenio svoja prijateljstva sa osobama istog pola? 1) „Lako – nema problema“; 2) „Kako god, mogu ih uzeti ili ostaviti“; 3) „Oni su naporni, ali vredni truda“; 4) „Obeshrabrujuće – razočaravajuće“; ; 5) „Nisam siguran da li sam imao duboko prijateljstvo.“

Nismo stvoreni da živimo u izolaciji. Muško ili žensko, potrebni su nam prijatelji. Važno je da voliš i poštuješ partnerove prijatelje. Ako ne, rezultat može biti sukob. Ako si „jedini pravi prijatelj kojeg ima“, moglo bi da završiš emocionalno ugušen od strane svog partnera. Nijedno od vas ne može zadovoljiti sve potrebe drugog. Nakon sklapanja braka, provođenje vremena sa prijateljima takođe se mora prilagoditi.

40. Kakva je bila tvoja poslednja veza i koja su tri razloga zbog kojih si uveren da je veza završena i da možeš da ideš napred?

Važno je da osoba dovoljno dugo tuguje zbog prekinute veze i da može sa tim da se oprusti. Mora biti 100% sigurna da je sa tim gotovo. Ako i dalje razmišlja o toj osobi, to nije dobar znak. Ako kaže: „Znam da je gotovo“, nemoj to prihvatiti kao zamenu za navođenje razloga.

41. Šta bi voleo da si mogao da kažeš svojoj majci i ocu, a da im to nikada nisi rekao?

Ovo pitanje je osmišljeno da pomogne tvom partneru da identifikuje sve nedovršene poslove koji mogu postojati. (Ako postoji ljutnja ili ogorčenost koja nije rešena, ona bi mogla biti usmerena na tebe ako odlučiš da se venčaš) Ili, može izazvati neko ranije neizraženo uvažavanje. Ako jeste, zašto to nije ranije izraženo?

42. Možeš li se setiti bilo kakvog gubitka u svom životu zbog kojeg nikada nisi u potpunosti preboleo?

Svi smo imali gubitke. Ako nisi bio ožalošćen kada su se dogodili, vratiće se i pojačati sledeći gubitak. Ovi gubici mogu ometati vezu, posebno ako su u pitanju bila odbacivanja. Da li oboje imate zdrav način tugovanja? Ovo će vam trebati za budućnost. Obavezno razgovarajte o tome zajedno.

43. Kojih pet prideva bi odabrao/la da opišeš svoj odnos sa ocem?

Da li su sve ove reči negativne, sve pozitivne ili kombinacija? Očevi mogu biti pozitivni uzori - ili je otac tvog partnera možda negativno uticao na njega. U svakom slučaju, vredno da znate unapred. Neki pojedinci se više povezuju sa svojom tazbinom nego sa svojimima. Da li možda tvoj partner očekuje da budeš kopija njegovog oca?

44. Kojih pet prideva bi izabrao/la da opišete svoj odnos sa majkom?

Da li su sve ove reči negativne, sve pozitivne ili kombinacija? Majke mogu biti pozitivni uzori - ili je majka tvog partnera možda negativno uticala na njega/nju. U svakom slučaju, vredi da znate unapred. Neki pojedinci se više povezuju sa svojom svekrvom/taštom nego sa svojim. Da li možda tvoj partner očekuje da budeš kopija njegove majke?

45. Koje su sve aktivnosti u kojima uživam (navedi ih). Od svih ovih aktivnosti, koje ne bi voleo/la da radiš sa mnom?

Mnogi parovi otkrivaju da njihov partner nikada nije uživao u nekim aktivnostima u kojima su učestvovali pre veridbe. Učestvovali su samo da bi bili zajedno. Ovo se završava obmanom udvaranja jer šalje poruku: „Sviđa mi se sada i radiću to posle venčanja“. Raščistite sa tim odmah. Svako od vas će verovatno imati svoje posebne hobije, kao i one koje radite zajedno. Međutim, ništa ne deliti zajedno veoma malo doprinosi rekreativnoj intimnosti.

46. Koji je bio najniži ili najteži period u tvom životu i kako si to podneo?

Potrebno je poverenje da bi se otvoreno razgovaralo o ovoj oblasti. Tretiraj ono što tvoj partner kaže kao poklon i pažljivo postupaj s tim. Ponekad razgovor o ovome može da odgovori na druga pitanja koja imate. Svi mi nosimo neke ožiljke iz prošlosti, ali ako još uvek postoji otvorena rana, možda je najbolje sačekati da dođe do zarastanja

47. Opiši kako se nosiš sa stresom i frustracijom. Šta ti stvara najveći stres i frustraciju u životu?

Možda si već otkrio odgovor na ovo pitanje. Da li je rekreacija tvog partnera zdrava i ona koju biste takođe želeli da imate, ili te plaši ili brine? Da li ima pozitivan stav prema ovom pitanju ili mu treba više vremena? Da li je ovo odgovor sa kojim bi mogao da živiš do kraja života? Ako budete imali decu, da li biste voleli da ovo posmatraju i slede ovaj obrazac?

48. Kako biste tretirali (prihvatili) praznike, rođendane, posebne prilike i tako dalje, kada su u pitanju vaše dve porodice? Šta znači davanje poklona u vašoj porodici?

Sada je vreme da razgovaramo o tradicijama i očekivanjima. Šta tvoj partner želi da nastavi ili prekine? Koliko će vaše porodice biti fleksibilne prema promenama koje biste možda želeli da

napravite? Šta ako su tebi pokloni veoma važni, a druga porodica ih ne daje? Ili, šta ako daju raskošne poklone, a ti imaš određene granice? Ponekad o ovim pitanjima treba razgovarati i sa roditeljima.

49. Koji je tvoj san ili fantazija o „savršenom braku“?

Fantazija osobe može biti oblikovana onim što je videla u stvarnom životu, filmu, knjigama itd. Ne postoji savršen brak jer ne postoje savršeni ljudi. Brak je безусловna obaveza dvoje nesavršenih ljudi. Bolje je govoriti o realnom braku. Zašto ne biste intervjuisali nekoliko parova na temu šta čini njihov brak funkcionalnim i okoristili se iz njihovog iskustva?

50. Koja su tri načina na koja me vidiš kao drugačijeg? Koja su tri načina na koja me vidiš kao sličnog? Šta ti od ovoga najviše odgovara?

Parove spajaju razlike kao i sličnosti. Ponekad reagujemo na razlike jer one popunjavaju naše praznine. Ponekad smo zadovoljni sličnostima. Možete sada pogledati međusobne razlike i reći: "Oh, tako si jedinstven!" Posle nekoliko godina braka možeš reći: "Znao sam da si drugačiji - ali ne toliko!" Možda ćeš videti njene/njegove razlike kao pogrešne i krenuti u krstaški rat kako bi od druge osobe napravio/la revidirano izdanje sebe.

Možete li sada da proslavite svoje razlike? Ako ne možete sada, nećete ni kasnije! Razmotrite ovaj odlomak za vaš odnos: „...da živite dostojno poziva na koji ste pozvani. Budite ponizni, krotki i strpljivi. S ljubavlju podnosite jedni druge.» (Efescima 4,2). (NSP)

51. Koje kvalitete vidiš kod svojih roditelja koje očekuješ da ćeš videti u svom budućem supružniku?

Većina nas ima suptilna neizražena očekivanja da će ono što je pozitivno u našim roditeljima ostati s nama zauvek jer će naš supružnik verovatno imati iste osobine ili kvalitete. To može staviti ogroman teret na tvog partnera. Identifikuj te kvalitete i proceni svoja očekivanja. A kada govorimo o roditeljima, posmatraj način na koji se tvoj partner ponaša prema roditelju suprotnog pola. Često je to pregled onoga što možeš očekivati.

52. Ako ti kažem da ne želim nešto da radim, ili ako se ne osećam prijatno da radim nešto što bi ti želeo/la da uradim, kako bi želelo/la da se nosiš sa tim?

Razlike će se pojaviti. Svaka osoba može da unese lične preferencije u vezu koje su drugoj strane. Neke su možda u redu, dok se druge možda ne uklapaju u hrišćanski okvir. Kako svako od vas podnosi "ne" onog drugog? Vreme je da saznamo.

53. Svako unosi neki svoj prtljag u brak. Koji prtljag nosiš i da li bi stao u kofer, ručnu torbu, mali kofer ili gepek?

Svi bismo želeli da naš prtljag stane u ataše futrolu, ali danas postoje proširene futrole! Prtljag može biti odbacivanje, zlostavljanje, promiskuitet, homoseksualnost, zloupotreba supstanci, finansijski problemi, nestabilnost na poslu ili u vezi, nepravilna verska praksa itd. Ono što je važno, jeste znati da postoji merač torbe, identifikovati njegove efekte i preduzeti konkretne korake za napredovanje u životu.

54. Koliko ti je prijatno konfrontacija ili sukob? Kako obično rešavaš sukobe?

Neko od vas je možda navikao na konfrontaciju, a za drugog je to novo. To može biti druga priroda i pozitivno iskustvo u vašoj vezi, ili znak da ste u nevolji. Možda ste želeli da razgovarate o tome, ali ste se plašili da krenete u tom pravcu. Pričajte o tome. Kako ljutnja ulazi u igru? Ljutnja izražena na zdrav, nenapadajući način može izgraditi vezu. Potisnuta ili stalno zadržana ljutnja će čak na kraju oštetiti osobu i odnos.

55. Kada se udaš/oženiš, da li želiš decu? Ako želiš, koliko? Da li si otvoren za usvajanje? Koju obuku si prošao/la da bi bilo/la roditelj?

Dece će promeniti vaš odnos više nego što mislite. Vaše zajedničko vreme će biti smanjeno za oko 80 procenata. Zašto svako od vas želi decu, i zašto pomenuti broj? Ako se ne razlikujete po pitanju brojeva ili pitanju usvajanja, radite na rešenju sada. Budite otvoreni za pohađanje časova i zajedničko čitanje knjiga o roditeljstvu. Prečesto to rade samo žene. To mora biti obostrano.

56. Kakav će biti tvoj odnos sa roditeljima, braćom i sestrama i prijateljima nakon što se venčaš? Isti ili drugačiji? Ako će biti drugačiji, na koji način?

Pre nego što preduzmeš veliki korak, provedi vreme sa porodicom svog partnera u svim vrstama okruženja. Da li su odnosi koje vidiš pune ljubavi i pozitivne, ili su zategnute i obavezne? Kako se ovo uklapa sa tvojim iskustvom? Njegovi članovi porodice će takođe biti deo tvoga života. Vreme provedeno sa svakom porodicom će se smanjiti, ali koja okupljanja će biti deo vašeg života?

57. Ako bi ste ušli u brak, koje bi bilo najteže prilagođavanje za osobu da bi živela sa tobom?

Ne očekuj brzi odgovor na ovo pitanje. Predloži svom partneru da razmisli o tome neko vreme. Ono što sugeriše moglo bi biti novo otkriće za tebe, ili bi moglo biti nešto što si očekivao.

58. Koliko ceniš „lično vreme“ – vreme za sebe, za razmišljanje, učenje ili rekreaciju?

Ako je tvoj partner introvertan – onaj koga ljudi iscrpljuju i treba mu mir, privatno vreme da se napuni – a ti si ekstrovertan, ti moraš da radiš na razumevanju i prihvatanju ovih razlika, kao i da ne ugrožavaš njegovo privatno vreme. Ili, možda si ti introvertan, a on mora da bude sa ljudima mnogo više od tebe. Ključno u ovome je razumevanje kako svako od vas funkcioniše.

59. Kakva je tvoja ideja o „porodici“? Šta bi promenilo/la u svojoj porodici u odnosu na način kako si odgajan/na? Koje bi korake preduzeo da izvršiš ove promene?

Što više znaš o porodici svog partnera, to ćeš imati veći uvid u njihove stavove i uverenja o porodici. Ti ćeš otkrivati zašto su zabrinuti, šta im se sviđa, a šta ne vole i zašto im je potrebno tvoje razumevanje za ono što rade. Nas oblikuju naše porodice, ali možda ne želimo da ih ponovo stvaramo. Zato vam je potreban poseban plan koji ćete pratiti da biste napravili te promene u vašoj novoj porodici. U suprotnom, nastavljate ono na šta ste navikli i šta vam je prijatno, iako vam se to nije dopalo.

60. Koje su tvoje finansijske odgovornosti i ciljevi? Kako se snalaziš u vođenju budžeta, balansiranju čekovnih knjižica i načinima kupovine? Koliko su te stvari stresne za tebe? Koje dugove imaš u ovom trenutku i da li si ikada podneo/la zahtev za bankrot?

Finansije su glavni razlog mnogih sukoba u odnosima. Svako od vas treba da zna koliko onaj drugi zarađuje, kao i potencijalne mogućnosti. Da li je svako od vas koristio budžet? Ako ne, počnite da radite na tome sada ako nastavite u svojoj vezi. Da li je kupovina zadovoljstvo ili obaveza? Ako je došlo do bankrota, to bi moglo uticati na buduće kredite. Razgovarajte sa finansijskim stručnjakom o tome. Ako je ovo drugi brak, koje obaveze imate prema bivšem supružniku i deci? Da li biste želeli da bilo koji od vaših resursa ide njima?

61. Koji je najveći iznos duga koji si imao/la?

Ovo je mogao biti jednokratni dug, ili bi mogao biti akumulacija koja stalno nastavlja da raste. Šta je sa dugom na fakultetu? Da li se od tebe očekuje da pomogneš oko dugova tvog partnera, i ako jeste, kakav je tvoj odgovor na to? Da li si zabrinut/ta da će te tvoj partner uvući u neželjene dugove ako se udaš/oženiš?

P.S.

Zapamtite ovo o novcu: Bog je taj koji poseduje sve, a vi ste upravitelj Njegovih resursa. On želi da ih koristite mudro i na takav način da to bude pozitivno u odnosu prema Njemu.

62. Kako znaš da voliš svog partnera?

Evo nekoliko zdravih pokazatelja ljubavi:

1. Test deljenja. Da li si spreman da deliš?
 2. Test snage. Da li ti ljubav daje novu snagu i ispunjava te kreativnom energijom? Ili ti oduzima snagu i energiju?
 3. Test poštovanja. Da li zaista poštujete jedno drugo?
 4. Test navika. Da li se samo volite ili se i sviđate jedno drugom, i prihvatate jedno drugo sa svojim navikama i manama?
 5. Vremenski test. Da li se poznajete dovoljno dugo da se dobro poznajete?
 6. Test razdvajanja. Da li osećaš neobičnu radost dok si u društvu sa partnerom? Da li postoji bol kada ste razdvojeni?
 7. Test davanja. Da li voliš da daješ Da li si sposoban/na da daješ sebe?
 8. Test rasta. Da li je tvoja dinamika ljubavi raste? I da li progresivno sazreva?
 9. Test seksa. Da li postoji uzajamno uživanje jedno u drugom bez stalne potrebe za fizičkim izražavanjem?
63. Šta mislite, šta znače reči iz Pisma u Efescima 5,25 i 22 kada kaže: „Muževi, volite svoje žene kao što Hristos voli crkvu“ i „Žene, pokoravajte se svojim muževima“?

Razumevanje ovog biblijskog učenja je najvažnije. Prečesto, nijedna strana nikada nije detaljno proučavala ove odlomke. Odvojite vreme da o njima razgovarate sa nekim ko dobro poznaje Pismo. Ove uloge govore o odgovornosti svake osobe, a ne o nečijoj vrednosti. Zapamtite, vi imate jednaku vrednost pred Bogom.

64. Da mogu da razgovaram sa tvojim roditeljima, šta bi oni rekli da moram da znam o tebi?

Da li svako od vas zaista zna kako vas roditelji vide sada kada ste odrasli? Istina je da mogu biti pristrasni na ovaj ili onaj način, ali imaju uvid u doživotne karakteristike koji drugi možda ne vide. Pokušaj da sebe staviš u njihov položaj može biti mudar.

65. Ko si ti? (Kako bi opisao sebe nekoj drugoj osobi, ko si ti?)

Za mnoge je ovo teško. Oni mogu koristiti lične karakteristike i radnu sposobnost, ili ih mogu izraziti iz duhovne dimenzije. Svi moramo da znamo ko smo i kuda idemo u životu. A što se tebe tiče?

66. Kako bi dopunio/la ove rečenice?

- „U braku žena treba da...” _____
- „U braku muž treba da...” _____

Ovih reči treba se podsetiti ili uklesati ih u kamen. Usklađena očekivanja su deo normalnog obrasca prilagođavanja braka i vode rastu. Ustaljena očekivanja stvaraju zahteve i svađe. Ponekad mogu biti apsolutna očekivanja. Najbolje je da o njima razgovarate sada i da ih raščistite. Ako to ne uradite pre venčanja, može poremetiti medeni mesec i ometati rast braka.

67. Koja su iskustva u životu koja bi želelo/la da ima osoba sa kojom si u braku? Koja su iskustva u životu koja ne bi želelo/la da ima osoba sa kojom si u braku?

Čudno pitanje? Nije baš. Možda misliš da je tvoj partner previše zaštićen ili je previše bio ušuškani. Možda ćeš otkriti da si zaista drugačiji. Kako će ovo uticati na doživotnu vezu? Možete li učiti jedni od drugih? Da li veruješ da je tvoj partner oštećen iskustvima ili je naivan? Tvoj odgovor na ono što kaže je kritičan. Tvoje snove i očekivanja će možda trebati prilagoditi u skladu sa tim.

68. Ko su parovi koje poznaješ i koji imaju rastuće, zdrave brakove?

Ako niko od vas ne može da se seti nijednog, počnite da tražite. Ako su sve što znate negativni i disfunkcionalni parovi, to bi moglo uticati na vas. Važno je videti kako Isus Hristos može da napravi razliku. Ovakvi parovi postoje!

69. Na skali od 0 do 10, u kojoj meri osećaš krivicu ili bol zbog svojih prethodnih veza? Kako ovaj osećaj krivice može uticati na tebe u izgradnji odnosa sa drugom osobom?

Da li je ovaj osećaj krivice ili muka realna? Iz čega to proizilazi? Da li je tvoj partner razgovarao sa nekim ko bi mogao da pomogne? Da bi imao/la uspešnu vezu u budućnosti, duhovi prošlih veza moraju se smiriti. Nova veza nije rešenje za osećanje krivice. Božije oprostjenje jeste.

70. Koje si različite poslove obavljao i koliko dugo? Šta ti se svidelo, a šta ti se ne sviđa kod svakog od njih?

Posvećenost poslu, kao i stabilnost posla, mogu biti model koji utiče na odnose. Da li tvoj partner zna šta želi da radi sa svojim životom, što se tiče karijere? Da li je završio školovanje ili ga čeka još tokom braka? Šta misliš o njegovoj/njenoj profesiji? Da li si ponosan ili zbunjen? Šta ti se sviđa a šta ti se ne sviđa?

71. Koji su tvoji hobiji i interesovanja osim posla? Koliko vremena i energije ulažeš u ovo, i da li bi se ovo promenilo ili ostalo isto kada uđeš u brak? Ako provodiš mnogo vremena na računaru ili mobilnom telefonu, kako bi to prilagodio da funkcioniše u braku?

Da li tvoj partner ima hobije ili je radoholičar? Ako on nije, a ti to jesi, može li on ovo da podnese? Šta vam je zajedničko u ovoj oblasti? Postoji li nešto što ste vas dvoje otvoreni da zajedno istražite? Ako je tvoj partner veoma uključen u neke aktivnosti, da li očekuje da će nastaviti ovu uključenost na istom nivou kada se venča? Zapamtite, ne možete uvesti samački način života u bračnu vezu.

72. Ako bi se udala/oženio, šta bi dobio od braka što ne bi imao kada bi ostao slobodan?

Nemoj samo prihvatiti nekoliko osnovnih kratkih odgovora. Ohrabri svog partnera da razmisli o ovome neko vreme. Postoje mnoge prednosti braka i korisno je da ih sada prepoznaš. To takođe može smanjiti neke od strahova koji sprečavaju ljude da se obavežu na brak.

73. Koji je bio tvoj izvor informacija o braku? Roditelji, prijatelji, časopisi, knjige? Šta bi uradio da saznaš više o braku nakon što se venčate?

Svi učimo o braku tokom godina. Da li je tačno? Pozitivno? Da li će to pomoći ili ometati proces bračnog rasta? Ako tvoj partner nikada nije pročitao nijednu knjigu o braku, postoji mnogo resursa. Knjiga i video serijala ima na pretek. Dakle.. vreme je da se bacite na posao i proširite svoje razumevanje braka.

74. Koje oblasti svog života moraš kontrolisati i koje oblasti svog života bi želeo da kontrolišeš?

Ako tvoj partner kaže: „Ja ne kontrolišem ništa u svom životu“, pazi! Ako tvoj partner kaže: „Moram da kontrolišem sve u svom životu“, pazi – to bi moglo da uključi i tebe. Svi volimo da imamo kontrolu u nekim oblastima, ali malo ko je razmišljao o tome. Mi zaista ne kontrolišemo onoliko koliko mislimo da činimo. Najbolje je naučiti da dozvolimo Bogu da kontroliše naše živote. I uzgred, da li ste svesni da je razlog broj jedan zašto ljubav umire, pošto ste ušli u brak zbog supružnika koji kontroliše? To je nešto o čemu treba razmišljati.

75. Koji televizijski programi i filmovi su uticali na tvoj život i na koji način?

Pošto filmovi i TV utiču na društvo i kulturu, oni takođe mogu oblikovati naša lična uverenja, želje i vrednosti. Raspitaj se koju vrstu programa voli tvoj partner. To može mnogo da govori o

tome ko i šta je uticalo na tvog partnera. Da li su vam ukusi slični ili različiti? Da li biste mogli da provedete ostatak života gledajući i slušajući iste programe? Ako biste se udali/oženili, ko bi bio zadužen za daljinski upravljač? Da li biste mogli da živite bez TV-a? O svemu ovome je dobro razgovarati pre braka

76. Tokom sukoba, osoba ili popušta, povlači se, pravi kompromise, pobeđuje ili traži rešenje. Šta je od ovoga obično tvoj stil u rešavanju sukoba?

Šta uzrokuje sukobe? Vidi Jakov. 4,1-3. Biće brojnih sukoba tokom života u braku. Ovo nije loše. To je normalno. Pravo je pitanje, kako reagujete i kako se nosite sa njima. Kako su oni do sada rešeni? To je zapravo prilika za rast u vezi, ali ne ako uvek popuštaš, nerešenim rezultatom, pokušajem pobede ili čak kompromisom. Radite na rešavanju sukoba kako biste oboje ispunili svoje potrebe i bili zadovoljni rešenjem.

77. Da si nasledio veliku sumu novca i mogao bi da priuštiš sebi da živiš bilo gde u svetu, gde bi to bilo? Pored toga, šta bi voleo da radiš a što sada ne možeš? Kako bi koristio novac? Da li bi i dalje želeo da budem deo tvog života?

Neograničeno bogatstvo može uticati na vrednosti, stil života, verovanja, duhovni život osobe i sa kim će provesti ostatak života. Većina ljudi nikada neće imati ovaj problem, ali da se dogodi, šta bi uradio/la? Ovo bi mogao biti novi prozor da vidiš ko je vaš partner zaista i šta mu je važno. Biti bogat nije problem, nego način na koji dopuštate da ono utiče na vaš život. Jedino što je u tome pozitivno jeste, što više imate, više možete dati Gospodnjem delu.

78. Koje je bilo najbolje iskustvo koje si ikada imao/la u crkvi, a koje najgore? Koliko želiš da budeš uključen u život lokalne crkve?

Razmotri ova pitanja za svoj život. Često dopuštamo da prošla iskustva diktiraju našu budućnost. Ovo može biti pozitivno ili negativno. Ako ste zajedno na istom nivou uključenosti u crkvu, to vas može zbližiti.

79. Šta te čini ponosnim na tvog partnera?

Cenjenje tvog partnera je važno. To treba da bude izraženo - ne samo sada, već redovno u godinama koje su pred vama. To je način da se ohrabrite i uzdignete jedno drugo u ljubavi. Neki vole da primaju komplimente pred drugima, dok drugi to više vole u privatnosti. Otkrijte ovo sada, ko šta više voli. Ako vas je na bilo koji način sramota zbog onoga što drugi radi, nemojte to samo zadržati za sebe. Razgovarajte i o ovome. Prava ljubav znači da želite da ceo svet zna u koga ste zaljubljeni i ko je on!

80. Kada bi mogao/la da postaviš Bogu bilo kakva pitanja u ovom trenutku, koja bi to bila?

Možda niko od vas nije razmišljao o ovom pitanju - ali u nekom trenutku u životu hoćete. Rasprava o tome sada može otvoriti vrata za razgovor o tome u bilo kom trenutku. Ako se postavi pitanje, ne pokušavaj da odgovoriš na njega – samo slušaj i razmisli koja bi bila tvoja pitanja.

81. Opiši kako si upoznao Gospoda. Kad je to bilo? Koji je u to bio uključen? Gde se to odigralo? Kako se tvoj život promenio?

Za neke je njihovo obraćenje bilo dramatično, a za druge vrlo ležerno. Da bi se duhovna kompatibilnost razvila, morate znati kako je svako od vas postao vernik i gde se nalazi na ovom putu. Možda će tvom partneru trebati neko vreme da razmisli o ovom pitanju.

82. Šta misliš kojih su pet elemenata kojih omogućuju ili čine da brak funkcioniše?

Možda su vaša uverenja slična, ili mogu biti radikalno različita. Kada ih identifikujete, možete razgovarati o tome kako biste se uverili da ovi elementi postoje i da se dalje mogu poboljšati. S druge strane, ako ne znate koji su, možda treba da istražite i da saznate. Jedan od osnovnih elemenata treba da bude posvećenost, koja je, prema autoru i stručnjaku za odnose dr Skotu Stenliju, motivacija zasnovana na promišljenoj odluci da sledite određeni put i da date sve od sebe.

83. U svetlu današnjeg broja razvoda, ako bi se venčao/la, na osnovu čega znaš da bi se vaš brak održao i ne bi završio na sudu za razvod?

Ljubav nije dovoljna, a biti hrišćanin ne garantuje uspeh. Morate svoju vezu učiniti prioritetom u svakom trenutku. Brak je savez – bezuslovna posvećenost nesavršenoj osobi – što znači da

se držimo braka i jedno drugog, a ne da završimo u beznađu. Ako tvoj partner (ili ti) trenutno nemate jasnu viziju budućnosti, morate je osmisliti!

84. Kakvo je bilo tvoje iskustvo sa alkoholom ili drogom u prošlosti i sada?

Ako je bilo upotrebe droga ili alkohola, koje vrste, u kojoj meri, koliko dugo se koristilo, kako je prestalo, da li je postojao program lečenja i koja je namera tvog partnera u budućnosti? Takođe bi trebalo da vidiš da li u porodici postoji upotreba (korišćenje) droge ili alkohola.

85. Koliko dobro podnosiš konstruktivnu kritiku i savete?

Odvoji trenutak i posmatraj kako tvoj partner odgovara na ovo pitanje. Da li instrukcije i savete prihvata dobronamerno? Ili, da li već sve zna? Saznaj kako bi voleo/la da mu se pristupi ako smatraš da bi savet mogao biti od pomoći. Takođe, pitajte ga, prema kome je najotvoreniji za primanje saveta. Ako odgovori "od bilo koga osim od tebe", onda pazi!

86. Ako je brak na pomolu, da li planiraš da prođete kroz predbračno savetovanje? Nakon što ste u braku, da li bi bio/la spremni da tražiš bračno savetovanje ako se pojave veliki problemi?

Ako partner kaže: „Ne treba mi pomoć – znam šta treba da znam“, onda pazi! Svako treba da bude otvoren za onoliko pomoći koliko može da dobije u vezi sa brakom. Ako tvoj partner ne želi predbračno savetovanje, zašto misliš da će tražiti pomoć nakon sklapanja braka?

87. Koja su pitanja koja imaš u ovom trenutku u svom životu o seksu? Da li bi želelo/la da znaš više kada je u pitanju seks? Da li bi volelo/la da znaš manje?

Naše društvo je veoma otvoreno po pitanju seksa, a opet veoma velike neznalice. Ono što znamo o seksu možda nije zdravo i možda će nam trebati neke nove informacije. Ako je jedan partner iskusan, a drugi nije, to može uticati na proces prilagođavanja. Ako je jedan voljan da uči više, a drugi nije, šta ovo znači za tebe?

88. Od svih emocija koje doživljavamo u životu, koje ti je najlakše izraziti, a koje najteže?

Svako je emocionalno biće. Neki doživljavaju ili izražavaju emocije intenzivnije od drugih. Neka deca su odgajana bez emocionalnog ili osećajnog rečnika, pa im je kao odraslama teško da izraze ono što doživljavaju u sebi. Razgovarajte o svakoj od sledećih emocija: strah, briga, anksioznost, depresija, tuga, bes, ljutnja, frustracija, krivica, stid, oduševljenje, tuga, radost. (Za ovo će vam trebati neko vreme.)

89. Koje su strasti u životu koje bi volelo/la da upražnjavaš i koje bi od njih bile značajne ako bih ih i tvoj partner upražnjavao sa tobom?

Zajedništvo u vezi znači biti u mogućnosti da se igrate, radite ili služite zajedno. Da li je svako od vas spreman da bar isproba strast onog drugog? Ako ništa ne klikne, oboje biste mogli da isprobate nešto novo kako biste otkrili interesovanja koja možete da radite zajedno. Ako nema ničega i kada se uzmete, mogli biste završiti kao par, ali kao oženjeni samci.

90. U kojoj hrani uživaš i kakav je tvoj stav prema zdravoj ishrani?

Mogu li hrana i dijeta zaista biti problem? Definitivno, posebno ako je jedan partner svestan težine ili voli najzdraviju hranu, a drugi je zavisnik od brze hrane na putu da obori rekord visokog holesterola. Ako budete ušli u brak, koliko često biste jeli ili izlazili? Ko bi imao poslednju reč o obrocima? I usput, zna li neko od vas da kuva?

91. U političkom smislu, gde sebe nalaziš – liberalan, na sredini, konzervativan, ultrakonzervativan? Koristeći istu skalu, gde se nalaziš na duhovno području?

Možda se niko od vas nikada ranije nije politički etiketirao, ali morate razmisliti o tome, da li to želite. Kakvo mišljenje ima svako od vas po pitanju abortusa i istopolnih brakova? Ova pitanja su i politička i duhovna. Da li se oboje morate složiti u ovoj oblasti ili možete da dopustite razlike? Dok razgovarate, uverite se da oboje dovoljnu potkrepite svoja uverenja. Ko je uticao na ova uverenja?

92. Da li osećaš da bi trebalo da napraviš kompromis ili da bilo šta žrtvuješ da bi ostao u ovoj vezi?

Odnosi se zasnivaju na davanju i uzimanju. Oni se ne mogu sastojati samo od uzimanja a bez davanja, ili samo od davanja a ne uzimanja. Balans je ključni faktor u ovome. Obavezno naučite kako da uspostavite ravnotežu u areni davanja i uzimanja za vas oboje. Budi oprezan ako tvoj partner smatra da je njegov život jedan ogroman kompromis.

93. Kojih je pet najvećih strahova imaš u svom životu?

Ovo može biti pitanje koje puno otkriva. Parovi mogu biti u braku godinama i nikada ne znaju da se njihov partner plaši. Kako ovi strahovi utiču na vašu vezu? Kako biste mogli pomoći jedni drugima u prevazilaženju ovih strahova?

94. Da li voliš životinje? Koju životinju bi volelo/la da imaš kao kućnog ljubimca koju trenutno nemaš ili ne možeš da imaš? Kako biste to rešili, ako tvoj partner želi da ima životinju, a ti ne?

Nisu samo životinje ono što može biti pitanje, već gde žive i ko se brine o njima. Šta ako neko od vas ima alergije ili strah od određenih životinja? Ako biste se venčali, koje životinje biste doveli u brak?

95. Ako sam zabrljao u odluci, bilo poslovno ili uopšteno, kako bi sa mnom podelio/la svoju frustraciju zbog moje odluke?

Postoji velika razlika između "kako si to mogao da uradiš?" i „reci mi šta se desilo“. Napadanje u besu neće pomoći. Pomoći će rad na rešenju. Ako ti partner nije rekao, a ti si sam saznalo/la, ili ako se ispostavilo da je to stalni problem, verovatno ćeš biti uznemiren. Održavajte uvek otvorenu komunikaciju.

96. Ko su ljudi u tvom životu kojima si morao/la da oprostiš i kako si to postigao/la?

Opraštanje je neophodno u svakoj vezi. Da li si primetio/la da se u vašoj vezi javlja privrženost ili je tvoj partner skupljač nezadovoljstva? Ogorčenost će zatrovati vezu. Opraštanje je proces i

može potrajati. Oboma će vam trebati obilje ove veštine ako se venčate. Nauči ćete to tako što ćete iskusiti Božje oprostjenje.

97. Obrati pažnju na plodove Duha koji se nalaze u Galatima 5,22. „Ali plod Duha je ljubav, radost, mir, strpljenje, dobrota, vernost, blagost i samokontrola (uzdržanje). Protiv ovoga nema zakona.” Na skali od 0 do 10, gde vidiš sebe u odnosu na svaku od ovih osobina u ovom trenutku svog života?

Odnos izgrađen na učenju Božje Reči ima najbolju osnovu za ispunjen brak. Da li na Sveto pismo gledate kao na osnovu za način da odgovorite jedni drugima? Ako ne, nije kasno za početak.

98. Koliko često imaš kontakt sa svojim bivšim partnerom, ako ga imaš, na koji način? Koja je svrha kontakta? Kakva osećanja doživljavaš u ovim prilikama?

Neki veruju da mogu "samo da budu prijatelji" sa bivšim partnerom. Ali zašto? Da li je veza zaista gotova? Zašto provoditi vreme sa nekim kada nema budućnosti? A ako je tvoj partner zaista zainteresovan za tebe, trebalo bi da vreme i energija budu usmereni na tebe. Ako tvoj partner kaže da nema osećanja prema bivšem partneru, pitaj ga ponovo. Retko je moguće biti neutralan.

99. Da li veruješ da bi ti i ja trebalo da budemo iskreni u svemu u našoj vezi, ili neke stvari treba da zadržimo za sebe? Kada bih pitao tvog bivšeg partnera da li si iskren/a i od poverenja, kako bi odgovorio?

Ponekad ljudi dopuštaju da stvari klize tokom udvaranja kako ne bi poljuljale čamac. Možda čak misle da će te promeniti nakon što se venčate. To neće funkcionisati. Potrebna ti je osoba koja je iskrena i ni na koji način ne iskrivljuje istinu. Potreban ti je partner koji je iskren prema sebi i ne praktikuje samoobmanu. Potrebna ti je osoba koja je iskrena prema tebi.

100. Koliko si puta bio u braku (uključujući i sve anulirane brakove)?

Ponekad partner može zaboraviti da ti kaže o kratkom braku ili poništenom. Ako jeste, šta ti još ne govori? Ponekad ljudi kažu: "Pa, prvi se zaista nije računao jer smo bili tako mladi, a trajao je samo šest meseci." Brak je brak. Ako je bio/la formalno u braku, da li je išao/la na terapiju za oporavak od razvoda? To je potrebno. Pre koliko vremena je bio razvod? Obično su potrebne dve do tri godine da se osoba oporavi. („Ako ste ranije bili u braku...“ Pogledajte na kraju ove knjige za više razmišljanja.)

101. Kako zamišljaš u budućnosti ovu vezu? Ili šta predviđaš u budućnosti za ovu vezu?

Nakon odgovora na ova i prethodna pitanja, da li si siguran da postoji zdrava budućnost za vas oboje? Da li postoje neke oblasti o kojima je potrebna dodatna diskusija? Odvojite vreme da pređete preko ovih problematičnih područja i pomolite se za njih. Obavezno odvojite vreme da proslavite sve što vam je zajedničko. Sada bi trebalo da imate dobru osnovu za izgradnju zajedničkog života. Ako otkrijete da niste tako kompatibilni kao što ste mislili, ili ako je tokom vaših diskusija podignuto previše crvenih zastava, najbolje je da to znate sada i da se povučete iz veze, a ne da završite u nezdravom braku sa strancem.

Treće poglavlje

Ako ste bili u braku ranije...

I. Opišite svoja očekivanja o novom braku:

II. Kakva je bila situacija sa vašim prethodnim brakom? Hajde da to uporedimo sa situacijom sa vašim novim potencijalnim partnerom.

1. a. Koliko dugo ste poznavali svog prethodnog supružnika pre nego što ste počeli da izlazite?

b. Koliko dugo ste poznavali svog sadašnjeg partnera pre nego što ste počeli da izlazite?

2. a. Šta vas je privuklo kod bivšeg supružnika?

b. Šta vas je privuklo kod vašeg sadašnjeg partnera?

3. a. Koliko dugo ste izlazili sa svojim bivšim supružnikom pre nego što ste odlučili da se venčate?

b. Koliko dugo ste izlazili sa svojim budućim supružnikom pre nego što ste odlučili da ozbiljno razmišljate o veridbi?

4. a. Koji su bili razlozi zbog kojih ste želeli da se venčate sa svojim bivšim partnerom?

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

b. Koji su vaši razlozi zbog kojih razmišljate o braku sa sadašnjim partnerom?

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

5. Koje snove ste sanjali za prethodni brak?

6. Koje snove imate o svom budućem braku?

III. Kako biste opisali svojeg bivšeg i sadašnjeg partnere?

1. Navedite deset prideva koji opisuju vašeg bivšeg supružnika.

1) _____	6) _____
2) _____	7) _____
3) _____	8) _____
4) _____	9) _____
5) _____	10) _____

2. Navedite deset prideva koji opisuju vašeg budućeg supružnika.

1) _____	6) _____
2) _____	7) _____

- 3) _____ 8) _____
 4) _____ 9) _____
 5) _____ 10) _____

Sada označi prideve na listi koje opisuju tebe, bivšeg supružnika i budućeg.

1. **Podvuci** svaki od sledećih opisa koji se odnose na tebe.
2. **Postavi znak X** ispred sledećih opisa koje se odnose na tvog bivšeg supružnika.
3. **Postavi znak +)** svaki od sledećih opisa koji se odnose na tvog budućeg supružnika.

☐ Perfekcionističke tenden.	☐ Prekomerni rad	☐ Previše spava
☐ Kompulzivno ponašanje	☐ Odugovlačenje	☐ Poteškoće na poslu
☐ Ponašanje tipa A	☐ Puši	☐ Nesanica
☐ Rizikuje	☐ Pretnje samoubistvom	☐ Plakanje
☐ Impulzivno ponašanje	☐ Suicidno ponašanje	☐ Upotreba pornografije
☐ Gubitak kontrole	☐ Povlači se od drugih	☐ Agresivno ponašanje
☐ Upotreba droga	☐ Zabrinutost	☐ Verbalno vređanje
☐ Upotreba alkohola	☐ Depresija	☐ Fizičko zlostavljanje
☐ Prejeda se	☐ Nisko samopoštovanje	☐ Lenj

4. Opiši obrazac bračnog zadovoljstva u tvom prethodnom braku, popunjavajući odgovarajuće me-
sece ili godine na vremenskoj liniji ispod.

Visoko _____
 Srednje _____
 Nisko _____

Prva godina

Kraj braka

- a. Označi na liniji kada su sukobi počeli, o čemu se radilo i kako su se manifestovali.

- b. Šta si preduzeo da poboljšaš odnos?

- c. Navedite kada je doneta odluka o razvodu i ko je odlučio da se razvede.

- d. Koliko je dugo trajao proces razvoda?

e. Opiši detaljno kako je tvoj razvod uticao i promenio tebe.

f. Šta ćeš uneti u svoj budući brak iz prethodnog braka?

g. Šta ne želiš da uneseš u svoj budući brak i kako ćeš to izbeći?

5. Opiši obrazac bračnog zadovoljstva koji predviđaš da ćeš imati u svom budućem braku:

Visoko _____

Srednje _____

Nisko _____

1. godine

2. godine

3. godine

4. godine

5. godine

Sada konkretno opiši šta ćeš učiniti da ovo postane stvarnost:

6. Po čemu je tvoja sadašnja veza slična tvojoj prethodnoj?

7. Po čemu se tvoja sadašnja veza razlikuje od prethodne?

IV. Sada uporedi očekivanja koja si naveo na početku ovog upitnika sa realnim očekivanjima od drugog braka.⁸

1. Možeš očekivati da će biti teže od prvog braka.
2. Možeš očekivati da će biti komplikovano, uznemirujuće i zamorno.
3. Možeš očekivati da će to biti spor proces izgradnje.
4. Povremeno možeš očekivati neki "isti stari scenario" - ali znaj da svaki dan pišete novi scenari-
o.
5. Možeš očekivati da s vremena na vreme želiš da pobegnute od toga - ali nećeš.
6. Možeš očekivati mnogo spoljnih pritisaka koji su ti novi. Dolaze od roditelja, dece, porodice,
poslova i bivših supružnika.
7. Možeš očekivati da će tvoj drugi brak biti uspešan ako možeš da sebe ubediš i kreneš na duge
staze, umesto da se čudiš preko noći.
8. Možete očekivati česte posete "duhova" iz tvog prethodnog braka, ali dobar prasak stvarnosti
će ih naterati da nestanu.
9. Možeš očekivati da nećeš postati statistika „neuspeha drugog braka“.
10. Možeš očekivati da nećeš pobeći kada ti bude teško, niti nameravate da odslužiš kaznu koja se
zove "brak".
11. Možeš očekivati da ćeš u drugom braku rešiti probleme koji izazivaju mentalitet „beži ili rđaj“.
12. Možeš očekivati da će ovaj brak biti drugačiji jer si naučio/la mnoge lekcije iz neuspeha prvog
braka.
13. Možeš očekivati da će ovaj brak postati „radni model“ za sve koji će gledati i podsticati.

Autor: H. Norman Wright, HARVEST HOUSE PUBLISHERS, EUGENE, OREGON
Copyright © 2004 by H. Norman Wright Published by Harvest House
Prevod: dr David Bibulović

Endnote

1. Barbara De Angelis, Ph.D., *Are You the One For Me?* (New York: Delacorte Press, 1992), pp. 91-100.
2. Jeffrey Larson, Ph.D., *Should We Stay Together?* (San Francisco, CA: John Wiley & Sons, Inc., 2000), p. 118.
3. H. Norman Wright, *Relationships That Work: and Those That Don't*
(Ventura, CA: Regal Books, 1998), pp. 116-18.
4. Rachel Safiew with Wendy Roberts, *There Goes the Bride* (San Francisco, CA: John Wiley & Sons, Inc., 2003),
pp. 5-10, 119.
5. Adapted from Larson, pp. 165-66.
6. Dr. Paul Tournier, *The Healing of Persons* (New York: Harper Collins, 1965), p. 88.
7. Dr. Dwight Small, *After You've Said I Do* (Westwood, N.J.: Fleming H. Revell, 1968), p. 75.
8. Jim Smoke, *Growing Through Remarriage* (Grand Rapids, MI:
Fleming H. Revell, 1990), pp. 90-91

